

авторитарними методами впровадити демократію неможливо: вона не зможе самовідтворюватися, а відтак з'явиться стійке неприйняття народом демократичних новацій, звідки б вони не походили.

Література

1. Махаматов Т. М. Що загрожує демократії в епоху масової спільноти? / Т. М. Махаматов, Л. Е. Яковлева. – 2006. – № 5. – С. 44 – 58.
2. Иноземцев В. Л. Демократия: насаждаемая и желанная / В. Л. Иноземцев // Вопросы философии. – 2006. – № 9. – С. 34-45.
3. Латигіна Н. До визначення феномена демократії / Н. Латигіна // Політичний менеджмент. – 2004. – № 3(6).

УДК 347.963 (043.2)

Синявська А. В., студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Розум І. О., старший викладач

ПРАВОВА ПРИРОДА ПРЕДСТАВНИЦТВА ПРОКУРОРОМ ІНТЕРЕСІВ ГРОМАДЯНИНА ТА ДЕРЖАВИ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДІ

В дослідження проблем, пов'язаних з правовідносинами, що виникають при здійсненні прокурором представництва інтересів громадян або держави в адміністративному суді, значний внесок зробив М. М. Руденко. На його думку, представництво прокуратурою інтересів громадянина або держави в адміністративному суді полягає у здійсненні прокурорами процесуальних та інших (досудових) дій від імені держави, спрямованих на захист в адміністративному суді інтересів громадянина або держави у випадках, визначених законом [1, с.9]. Щодо цього питання І. Л. Бородін вказує, що представництво прокурором інтересів громадян в адміністративному суді є функцією прокуратури по захисту їх прав та свобод, яка виражається в сукупності прав і обов'язків прокурора, встановлених адміністративно-процесуальними нормами [2, с.21]. Участь прокурора в адміністративному судовому процесі в Україні є складовою частиною міждисциплінарного інституту представництва [3, с.10]. Саме тому, поняття представництва прокурором інтересів громадянина або держави в адміністративному суді полягає у здійсненні прокурорами від імені держави процесуальних та інших (досудових) дій, з метою захисту прав, свобод та інтересів фізичних осіб і прав та інтересів юридичних осіб у сфері публічно правових відносин [1, с.6].

До правових норм, що регулюють участь прокурора в адміністративному судочинстві, слід віднести положення ст.121

Конституції України, ст.ст.34-43 Закону України «Про прокуратуру» та ст.ст.60,61 КАС України. Також діяльність прокуратури в адміністративному судочинстві щодо представництва інтересів громадян або держави регламентується відповідними актами Генеральної прокуратури України як вищого в системі органів прокуратури органу. Ці акти мають виключно внутрішній характер.

Представництво прокурора має на меті захист державних інтересів, а стосовно громадян – не лише інтересів, а й передусім прав і свобод людини і громадянина. Основним завданням прокурора у представництві інтересів громадян та держави в адміністративному суді є доказування протиправності дій, рішень органів управління по відношенню до громадян або держави. Він зобов'язаний сприяти у всебічному, повному та об'єктивному розгляді справи та виконання прийнятого рішення [4, с.20; 5, с.4].

Прокурор є особливим суб'єктом юрисдикційного процесу, і його участь у адміністративному судочинстві зумовлена необхідністю виконання функції представництва прокуратурою інтересів громадян або держави у випадках, передбачених законом (п.2 ст.121 Конституції України). Виходячи з конституційного положення, прокурор має статус законного представника громадянина або держави у випадках, передбачених законодавством [6, с.162].

Щоб визначити правову природу представництва прокурора в адміністративному судочинстві необхідно виходити з сутності інституту прокуратури як органу, який здійснює функції охорони законодавства. Вступаючи в адміністративний процес, прокурор стає учасником і підпорядковується тим правилам, які регулюють права та обов'язки суб'єктів цього процесу, але цей факт є внутрішнім стосовно того, що прокурор перш за все – представник державного органу, який виконує правозахисну функцію [5, с.4].

Прокурор у судовому розгляді адміністративної справи має процесуальні права та несе обов'язки позивача, за винятком тих, які належать позивачеві як суб'єкту публічного спору [1, с.6]. Маючи рівні процесуальні права з іншими учасниками і будучи суб'єктом звернення до адміністративного суду прокурор не є стороною в процесуальному розумінні, оскільки: 1) має лише процесуально-правовий інтерес у результатах вирішення адміністративних справ; 2) інтерес прокурора до адміністративного процесу завжди має державний (службовий) характер; 3) прокурор бере участь у розгляді справ адміністративними судами на захист прав, свобод та інтересів інших осіб. Підставою представництва інтересів громадянина у суді є неспроможність через фізичний чи

матеріальний стан, похилий вік або з інших поважних причин самостійно захистити свої порушені чи оспорювані права або реалізувати процесуальні повноваження, а інтересів держави – наявність або загрози порушень економічних, політичних та інших державних інтересів внаслідок протиправних дій фізичних або юридичних осіб, що вчиняються у відносинах між ними або з державою (ч.2 ст.36 Закону України «Про прокуратуру»).

Отже, представництво прокурором інтересів громадян в адміністративному судочинстві є адміністративно-правовим способом захисту прав і свобод людини і громадянина.

Література

1. Руденко М. М. Організаційно-правові аспекти представництва прокуратурою інтересів громадянина або держави в адміністративному суді: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.10 / М. М. Руденко ; Нац. акад. прокуратури України. – К., 2009. – 18 с.
2. Бородін І. Л. Адміністративно-правові способи захисту прав та свобод людини і громадянина: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня док. юрид. наук: спец. 12.00.07 / І. Л. Бородін; Нац. ун-т внутр. справ. – Х., 2004. – 38 с.
3. Анпілогов О. В. Правове регулювання участі прокурора в адміністративному судочинстві щодо захисту прав та свобод громадянина: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 / О. В. Анпілогов; Ін-т законодавства Верховної Ради України. – К., 2008. – 20 с.
4. Полянський Ю. Є. Прокурор як учасник судово-адміністративного процесу / Ю. Є. Полянський // Вісник Акад. прокуратури України. – 2006. – №2. – С. 20.
5. Руденко М. В. Представництво прокурора в адміністративному судочинстві / М. В. Руденко // Юридичний вісник України. – 2007. – № 14. – С. 4.
6. Кодекс адміністративного судочинства України: Науково-практичний коментар / Ківалов С. В., Харитонов О. І., Пасенюк О. М., Аракелян М. Р. та ін.; за ред. С. В. Ківалова, О. І. Харитонової. – Х. : Одісей, 2005. – 552 с.